

Allmänna bestämmelser vid nedläggning av rörledningar i vägområde, ABRÖR 08

§ 1 ALLMÄNT

Det som föreskrivs i dessa allmänna bestämmelser reglerar det närmare förhållandet mellan å ena sidan sådan ledningsinnehavare som erhållit tillstånd enligt väglagen (1971:948) att dra rörledningar inom vägområde samt å andra sidan Vägverket.

Enligt 44 § väglagen (1971:948) krävs tillstånd från väghållningsmyndigheten för såväl förläggning av ny ledning som utförande av arbete på redan dragen ledning. Förutom tillstånd krävs rätt till tillträde av vägområdet och rätt att nyttja marken inom vägområdet för ledning. Dessa allmänna bestämmelser gäller när den som erhållit tillstånd enligt väglagen att dra rörledningar och tillhörande anläggningar, ledningsinnehavaren, vill få tillträde till vägområdet samt få rätt att nyttja mark inom vägområdet för ledning. Rätten till tillträde och nyttjande förutsätter att ledningsinnehavaren, i ett särskilt avtal, accepterar nedan upptagna villkor.

Om inte annat anges avses med Vägverket både Vägverket centralt och berörd regional väghållningsmyndighet på Vägverket.

Det som föreskrivs i dessa allmänna bestämmelser gäller både förläggning av nya ledningar och utförande av arbete på redan dragen ledning eller tillhörande anläggning.

För vad som följer av dessa allmänna bestämmelser svarar ledningsinnehavaren för den som denne anlitar såsom för egen del.

Det åligger Vägverket att inom respektive ansvarsområde informera om förekomsten och innebörden av bestämmelserna.

§ 2 DEFINITIONER

Definitioner redovisas i bilaga till bestämmelserna, se bilaga A.

§ 3 ÅTAGANDEN

Generellt

Ledningsinnehavaren skall vid allt arbete följa Vägverkets gällande föreskrifter och publikationer, se bilaga B, rörande säkerhet på väg. Det åligger ledningsinnehavaren att informera de fastighetsägare som närmare påverkas av planerade åtgärder om arbetenas utförande.

Allmänna bestämmelser vid nedläggning av rörledningar i vägområde, ABRÖR 08

Tillstånd

För varje förekommande arbete inom vägområdet avseende bl.a. reparation, komplettering, byte, underhåll eller tillsyn av rörledning och tillhörande anläggning skall ledningsinnehavaren först inhämta särskilt tillstånd från väghållningsmyndigheten. Ledningsinnehavaren ansvarar även för att inhämta erforderliga tillstånd från andra tillståndsgivare.

Inget arbete får påbörjas förrän väghållningsmyndigheten meddelat tillstånd. Om det krävs akuta åtgärder av det slag som beskrivs i föregående stycke får dock arbete påbörjas även utan tillstånd. Arbetet sker på ledningsinnehavarens risk och bekostnad. Ledningsinnehavaren skall utan oskäligt dröjsmål underrätta väghållningsmyndigheten om sådant arbete.

Trafikanordningsplan

En trafikanordningsplan utformad enligt vad Vägverket närmare bestämmer skall inlämnas till väghållningsmyndigheten för granskning och godkännande minst tre veckor innan arbetet påbörjas, se bilaga C. Ledningsinnehavaren skall följa den av väghållningsmyndigheten godkända trafikanordningsplanen. Om förhållandena ändras eller om det av annan anledning framkommer att trafik anordningsplanen inte är tillräckligt trafiksäker, skall ledningsinnehavaren omedelbart kontakta och informera väghållningsmyndigheten för eventuell justering av trafikanordningsplanen.

Ledningsinnehavaren skall i förväg upprätta generella trafikanordningsplaner som kan komma att behövas vid akuta arbeten. Sådana trafikanordningsplaner skall godkännas av väghållningsmyndigheten.

§ 4 UTFÖRANDETEKNISKA KRAV

Allmänt

Ledningsinnehavaren skall vid allt arbete följa de gällande utförandetekniska krav som anges i Vägverkets publikationer. Det åligger Vägverket att på enklaste sätt tillkännage nu nämnda krav, se bilaga D och E.

Ledningsinnehavaren ansvarar för att nödvändiga markundersökningar har utförts samt att resultatet beaktas vid projekteringsarbetet. Ledningsinnehavaren ansvarar också för att hänsyn tas till andra faktorer som kan inverka på val av material och arbetsutförande, så att man förebygger sättningar, ledningsbrott, läckage, frysning, m.m. Särskild hänsyn skall tas till artrika vägkanter, kulturvägar, alléer, grundvattenskydd, grundförstärkningsåtgärder, materialskiljande duk, dräneringsledningar m.m.

Allmänna bestämmelser vid nedläggning av rörledningar i vägområde, ABRÖR 08

Vägverket skall efter förfrågan, om förhållandena så medger, lämna ut tillgänglig information om markundersökningar, materialval m.m. Informationen lämnas därvid utan ansvar.

Återställning

För återställning gäller vad som föreskrivs i 53 § vägkungörelsen (1971:954). Däri stadgas följande.

Sedan ledningsarbete utförts inom vägområde, skall området genom ledningshavarens försorg återställas i det skick som det befann sig i före arbetets början. Om väghållningsmyndigheten begär det, skall dock vägbeläggning som skadats vid ledningsarbetet återställas genom väghållningsmyndighetens försorg. Uppstår sättningar till följd av ledningsarbete, skall de arbeten som sättningarna föranleder, om väghållningsmyndigheten begär det, utföras genom väghållningsmyndighetens försorg. Åtgärder som vidtas genom väghållningsmyndighetens försorg utförs på ledningshavarens bekostnad.

Kvalitetsplan

Före arbetenas påbörjande skall en kvalitetsplan, enligt Vägverkets kvalitetskrav, upprättas och ges in till väghållningsmyndigheten; se bilaga A.

§ 5 ARBETET

Före arbetenas påbörjande

Vägverket och ledningsinnehavaren äger påkalla syn före arbetenas påbörjande. Vid sådan syn skall bedömning av vägens och vägområdets tillstånd utföras av Vägverket och ledningsinnehavaren gemensamt.

Under arbetets gång

Vägverket utövar den tillsyn under arbetets utförande som myndigheten anser nödvändig.

Vägverket bestämmer över vägområdets användning, och kan därmed tillfälligt neka en ledningsinnehavare tillträde till ett vägområde utan att ersättnings-skyldighet uppstår. Vägverkets arbeten inom vägområdet har företräde framför ledningsinnehavarens, men arbetena skall i möjligaste mån samordnas.

Ledningsinnehavaren skall anmäla arbetet för besiktning till väghållnings-myndigheten senast en vecka efter att det slutförts.

Vägverket kallar till besiktning och utser besiktningsman.

Allmänna bestämmelser vid nedläggning av rörledningar i vägområde, ABRÖR 08

Ledningsinnehavaren är skyldig att avhjälpa de fel som antecknas i besiktningsprotokollet. Ledningsinnehavaren äger dock rätt att, senast en vecka efter det att protokollet kommit till del, skriftligen inkomma med anmärkningar. Om så sker äger vardera parten rätt att påkalla ny besiktning. Det ankommer därefter på parterna att gemensamt utse besiktningsman för den nya besiktningen. Den part som påkallat besiktningen skall svara för kostnaderna.

Om ledningsinnehavaren inte avhjälper fel inom den tid eller på det sätt som föreskrivs i besiktningsprotokollet får Vägverket avhjälpa felet på den förstnämndes bekostnad.

Vägverket får under alla förhållanden åtgärda skador som innebär fara för trafikanterna vid sådana tillfällen då Vägverket bedömer att ledningsinnehavaren inte hinner åtgärda skadan. Åtgärderna utförs på ledningsinnehavarens bekostnad.

Efter arbetets avslutande

För rörledningar som förlägges grundare än 1,5 meter under markytan skall relationshandlingar upprättas genom ledningsinnehavarens försorg och överlämnas till väghållningsmyndigheten senast en vecka före slutbesiktningen. Av relationshandlingarna skall framgå verkligt utförande och verkligt läge. Läget skall vara relaterat till rikets koordinatsystem samt uppfylla nödvändiga noggrannhetskrav, se bilaga F och G.

Ledningsinnehavaren svarar, på Vägverkets begäran, för erforderliga efterjusteringar av förändringar inom vägområdet som framträtt inom två år efter godkänd slutbesiktning. Justeringarna skall utföras så att vägområdet återfår det skick som det befann sig i före arbetenas början. Vägverket kan dock utföra justeringsåtgärder om det föreligger fara för trafikanterna. I samtliga fall skall ledningsinnehavaren stå kostnaderna om inte denne kan visa att erforderliga efterjusteringar inte är föranledda av ledningsarbetet.

Ledningsinnehavaren svarar även för efterjusteringar av förändringar som framträtt efter det att tvåårsperioden löpt ut, om det kan visas att de erforderliga justeringarna är föranledda av anläggningsarbetet för rörledningen. Härvid gäller en preskriptionstid om tio år räknat från dagen för slutbesiktning.

Vägverket kallar till särskilt samråd om så krävs med hänsyn till vad som nu föreskrivits angående efterjusteringar.

Allmänna bestämmelser vid nedläggning av rörledningar i vägområde, ABRÖR 08

§ 6 ANSVARET FÖR RÖRLEDNINGAR OCH TILLHÖRANDE ANLÄGGNINGAR

Ledningsinnehavaren ansvarar för underhåll och är skyldig att avhjälpa de fel som uppkommer på sådana rörledningar och tillhörande anläggningar som uppförts av denne. Ledningsinnehavaren svarar, på Vägverkets begäran, för att erforderliga åtgärder vidtas om en rörledning eller en tillhörande anläggning har skadats eller det finns fara för att vägområdet eller en väganordning eller egendom tillhörande tredje man skadas.

Åtgärderna skall utföras så att vägområdet eller väganordningen återfår det skick som det befann sig i före skadetillfället. Vägverket får under alla förhållanden åtgärda skador som innebär fara för trafikanterna eller fara för omfattande vägsador vid sådana tillfällen då Vägverket bedömer att ledningsinnehavaren inte hinner åtgärda skadan. I samtliga fall skall ledningsinnehavaren stå för kostnaderna.

§ 7 LEDNINGSANVISNING

Om väghållningsmyndigheten avser att vidta vägåtgärder som kan medföra risk för skada på rörledningen skall ledningsanvisning, eller annan redovisning som Vägverket bedömer tillräcklig, av ledningens läge begäras hos ledningsinnehavaren. Ledningsinnehavaren skall därvid utan oskäligt dröjsmål kostnadsfritt utföra utsättning eller motsvarande åtgärd som bedöms som tillräcklig.

Vid akuta behov, såsom exempelvis vid olyckor, skall ledningsinnehavaren utföra ledningsanvisning omgående. Ledningsinnehavaren är därvid införstådd med att Vägverket vid nu nämnda situationer inte alltid kan avvakta ledningsanvisning.

Där Vägverket inte kunnat invänta ledningsanvisning på grund av akuta behov, eller när Vägverket inte fått korrekt eller tillräcklig ledningsanvisning, ansvarar inte Vägverket för någon skada som orsakats ledningsinnehavaren.

§ 8 FLYTTNING AV LEDNING

Innehavaren av en ledning eller en tillhörande anläggning som anlagts inom vägområdet skall vid en permanent eller tillfällig ändring av vägen, eller annan åtgärd som är nödvändig för vägens bestånd, drift eller brukande, vidta de åtgärder som behövs för att den av Vägverket planerade åtgärden skall kunna genomföras.

Förutom vad som stadgats i föregående stycke gäller att en ledningsinnehavare skall på Vägverkets begäran flytta en ledning eller anläggning om denna medför en olägenhet för Vägverket.

Allmänna bestämmelser vid nedläggning av rörledningar i vägområde, ABRÖR 08

Vägverket avgör ensamt om och när flyttning eller ändring skall ske. Om möjligt skall ledningsinnehavaren erbjudas ett nytt läge som motsvarar det gamla, med ett avtalsförhållande som motsvarar dessa allmänna bestämmelser. Ersättning skall inte tas ut för erbjudet nytt läge.

Ledningsinnehavaren skall svara för kostnaderna för åtgärder enligt första och andra stycket. Om det däremot har vidtagits åtgärder för att flytta en ledning som korsar en väg skall Vägverket ersätta ledningsinnehavaren för denna kostnad.

Ledningsinnehavaren skall efter skriftlig begäran från Vägverket flytta ledningen inom angiven tid. Om ledningsinnehavaren inte fullgör sin skyldighet får Vägverket utföra arbetet på ledningsinnehavarens bekostnad.

§ 9 ERSÄTTNING

Ledningsinnehavaren skall utge ersättning till Vägverket. Ersättningen avser drifts- och underhållskostnader samt de administrativa merkostnader som uppstår på grund av förläggningen av ledning i vägområdet.

Ersättningen, vars total normalt framräknas i enlighet med vad som uppgivits om ledningsförläggningen i tillståndsärendet, uppgår till

Vägar

12,06 kr/m vid förläggning upp till 2,5 meter från vägbanekant i innerslänt och 5,02 kr/m vid övrig förläggning utanför vägbanekant.

Broar

5000 + 100(X - 15) kr, där X är brons fria spännvidd över 15 meter.

Ersättningen regleras härefter enligt entreprenadindex E84 litt. 211, basmånad januari 2007. Uppdatering sker varje år i februari månad, se bilaga I

Om ledningsnedläggelsen i realiteten visar sig mer än ringa avvika från vad som uppgivits i föregående stycke bestämmer väghållningsmyndigheten den totala ersättningen på skälig grund.

Ersättningen, beräknad utifrån de belopp som gällde vid tillståndsdagen, skall betalas efter faktura. Betalningen skall erläggas senast 30 dagar efter fakturans utställningsdatum.

Allmänna bestämmelser vid nedläggning av rörledningar i vägområde, ABRÖR 08

Vid samtidig förläggning av flera ledningar uttas endast en ersättning. Om betalning inte sker i rätt tid äger Vägverket att från förfallodagen tillgodoräkna sig dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635).

Vägverket har härutöver även rätt till ersättning i enlighet med 7 och 9 §§.

§ 10 SKADESTÅND

Ledningsinnehavaren ansvarar fullt ut gentemot Vägverket för all skada vid arbete i vägområdet, eventuella följdskador därav samt andra skador orsakade av rörledningar och tillhörande anläggningar. Om Vägverket gentemot tredje man kan göras ansvarig för inträffade skador skall ledningsinnehavaren hålla Vägverket skadeslös.

Vägverket eller, när det varit fråga om utförande av arbete i vägområdet, den som anlitas av Vägverket är gentemot ledningsinnehavaren endast ansvarig för sådan skada på ledning eller anläggning som tillkommit genom sådan oaktsamhet som kan bedömas som betydande. Om skadan till inte ringa del uppkommit till följd av att ledningsinnehavaren inte uppfyllt sina åtaganden skall ersättning inte utgå. Ansvaret är – utom när det varit fråga om rent uppsåtligt beteende – begränsat till högst två prisbasbelopp per skadetillfälle och ledning.

Vägverket är i inget fall ansvarig för skada som orsakats av markens beskaffenhet, grundvattenförändringar, tredje mans eller allmänhetens utnyttjande av markområdet eller liknande omständigheter.

10 § TILLÄMPAS INTE I DEN MÅN ANNAT FÖLJER AV DESSA ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.

§ 11 ÖVERLÅTELSE M.M.

Vid eventuell överlåtelse av sådan ledning eller anläggning vars förläggning helt eller delvis regleras enligt dessa allmänna bestämmelser förbinder sig ledningsinnehavaren att tillse att den nya ägaren påtar sig samma ansvar mot Vägverket som ledningsinnehavaren har. Om den nya ägaren inte påtar sig detta kvarstår ledningsinnehavarens ansvar fullt ut gentemot Vägverket. Vägverket skall utan oskäligt dröjsmål underrättas om överlåtelsen, se bilaga I.

Allmänna bestämmelser vid nedläggning av rörledningar i vägområde, ABRÖR 08

§ 12 TVIST

Tvist skall i första hand lösas i samförstånd. Härför kan, om parterna så förordnar, ett partssammansatt organ för tvistlösning inrättas.

Tvist, som inte kan lösas i samförstånd, skall avgöras enligt svensk rätt av allmän domstol.

Oberoende av vad som tidigare sagts äger part rätt att hos allmän domstol eller myndighet anhängiggöra talan beträffande ostridig, förfallen fordran.

§ 13 GILTIGHET

Vad som föreskrivs genom dessa allmänna bestämmelser gäller tills vidare med de begränsningar och justeringsmöjligheter som angivits särskilt.

§ 14 RÄTTIGHETERS UPPHÖRANDE

Om vägrätten upphör ska Vägverket utan oskäligt dröjsmål underrätta ledningsinnehavaren. Vägverket ansvarar inte i något avseende för ledningsinnehavarens kostnader i samband med vägrättens upphörande.

§ 15 ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

Eventuella ändringar av eller avvikelser från dessa allmänna bestämmelser måste skriftligen avtalas om i särskild ordning med respektive vägghållningsmyndighet. Vägverkets publikationer och interna föreskrifter är dock undantagna från möjligheter till ändringar, avvikelser, tillägg eller andra förändringar i annan ordning än som gäller för Vägverket.

Vad som föreskrivs i denna handling får till ingen del inkräkta på myndigheternas hantering eller beslutanderätt som följer av dess karaktär av myndighetsutövande organ. Inte heller får bestämmelserna inkräkta på ledningsinnehavarens förekommande rätt till prövning av förvaltningsbeslut.

BILAGOR

Bilaga A – Definitioner

Bilaga B – Regler för säkerhet vid vägarbeten och transporter

Bilaga C – Blanketter för säkerhet på väg

Bilaga D – Ledningsarbeten inom vägområdet

Bilaga E – Tillägg till Ledningsarbeten inom vägområdet

Bilaga F – Inmätning av ledningssträcka

Bilaga G – Inmätning av ledningspassage

Bilaga H – Aktuella ersättningsnivåer

Bilaga I – Blankett för anmälan av överlåtelse